ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘЛКИ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БОРИСКИНО АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

2018 елның 19 марты 6№

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Борискино авыл җирлеге торак
пунктларында авыл старосталары турындагы
Нигезләмәне раслау хакында

2003 елның 06 октябрендәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының « Борискино авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борискино авыл җирлеге башкарма комитеты КАРАР ИТӘ:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борискино авыл җирлегенең авыл торак пунктларында старосталар турында кушымтада бирелгән нигезләмәне расларга.

Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районы
Борискино авыл җирлеге
Башкарма комитет җитәкчесе: Г.В.Самарина

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Борискино авыл
җирлеге башкарма комитетының
2018 елның 19 мартындагы 6 номерлы
карарына кушымта

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Борискино авыл җирлеге авыл торак пунктларында староста турында **НИГЕЗЛӘМӘ**

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борискино авыл җирлеге территориясендә урнашкан авыл торак пункты (поселок, авыл) старосталарының (алга таба - староста, авыл торак пункты, авыл җирлеге) статусын, сайлану, вәкаләтләрен туктату тәртибен, хокукларын, бурычларын һәм матди кызыксындыруны билгели.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Старосталар институты халык тарафыннан җирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуының бер формасы булып тора. Старосталар авыл торак пунктларының халкы һәм җирле үзидарә органнары арасында бәйләүче буын булып тора, җәмәгатьчелек инициативасын үстерүгә, авыл территориясендә яшәүче халык мәнфәгатьләреннән чыгып, гражданнарны җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә ярдәм итә.

1.2. Старосталар үз вәкаләтләрен Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар, әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыралар.

1.3. Старосталар эшчәнлегенең төп максаты - Россия Федерациясе законнары нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне мөстәкыйль хәл итү өчен тиешле территориядә яшәүчеләрне берләштерү.

1.4. Старосталар үз эшчәнлекләрен законлылык һәм ирекле лек принципларында гамәлгә ашыралар.

2. Староста сайлау

2.1. Староста шушы авыл торак пунктында яшәү урыны буенча теркәлгән, 18 яшькә җиткән авыл торак пунктында яшәүчеләрнең җыелышында сайлана.

Әлеге авыл торак пункты территориясендә яшәү урыны буенча теркәлмәгән, әмма әлеге торак пункт чикләрендә милек хокукында күчемсез мөлкәте булган Россия Федерациясе гражданнары шулай ук старостаны киңәш бирү тавышы хокукына ия итеп сайлау җыелышында катнаша алалар.

2.2. Авыл торак пунктында яшәүчеләр, авыл җирлегенең җирле үзидарә органнары старостаны сайлау инициативасы белән чыгарга мөмкин.

2.3. Староста кандидатурасын күрсәтү үз-үзен күрсәтү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.4. Җыелышны әзерләү ачык һәм хәбәрдар бара. Җыелышны

билгеләгән җирле үзидарә органы халыкны әзерләүче җыелыш турында аны үткәрүгә кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итәргә тиеш.

2.5. Әлеге Нигезләмәнең 2.1 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән халыкның кимендә өчтән бере катнашса, җыелыш тулы хокуклы дип санала.

2.6. Староста булып 18 яшькә җиткән Россия Федерациясе гражданины сайланырга мөмкин. Старостаны сайлау мөмкин түгел:

1) закон көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалануга сәләте чикләнгән дип танылган;

2) түләнмәгән яки хөкем ителгән;

3) дәүләт вазыйфасын, Россия Федерациясе дәүләт хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын алмаштыручы;

4) чит ил гражданлыгы булган.

2.12. Җыелышта катнашкан әлеге Нигезләмәнең 2.1 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән халыкның иң күп тавышын җыйган кандидат сайланган староста дип санала.

2.13. Староста биш елга сайлана.

2.14. Җыелыш протоколы авыл җирлеге башлыгы янында староста сайлаулары буенча киләсе җыелышка кадәр саклана.

2.15. Җыелыш нәтиҗәләре рәсми басылып чыгарылга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

2.17. староста вәкаләтләрен яңадан сайлау, вакытыннан алда туктату буенча җыелышлар үткәрү старостаны сайлау буенча җыелышлар кебек үк уздырыла.

3. Старостаның хокуклары һәм бурычлары

3.1. Староста бурычлы:

1) көн саен көндәлек эшчәнлектә куркынычсызлыкны тәэмин итү мәсьәләләре буенча Әлки муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белән, гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда, шулай ук Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ЦУКСы белән, мәгълүматны ЕДДСка җиткерү мөмкин булмаган очракта, хезмәттәшлек итәргә;

2) табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм алардан килгән зыянны бетерү мәсьәләләре буенча федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, җирлекнең җирле үзидарә органнары һәм авыл торак пункты халкы белән мәгълүмати хезмәттәшлек итәргә;

3) янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча фикер алышу максатларында авыл торак пунктында яшәүчеләр белән очрашулар үткәрергә;

4) янгыннар, су басулар һәм башка стихияле бәла-казалар очрагында халыкның иминлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыруда катнашырга;

5) җирлекнең җирле үзидарә органнарына янгыннарны кисәтү һәм сүндерү чараларын гамәлгә ашыруда ярдәм күрсәтергә;

6) җирлекнең җирле үзидарә органнары карарларын гамәлгә ашыруда ярдәм итәргә;

7) гомуми файдаланудагы территорияләрне (урамнарны, юлларны, скверларны, мәйданнарны һ.б. территорияләрне), обелискларны, һәйкәлләрне төзекләндерү һәм яшелләндерү эшләрендә халыкның ихтыярый башлангычларында катнашуын оештырырга, шулай ук авыл җирлеге

башлыгына кышкы һәм җәйге чорда юлларның торышы турында мәгълүмат бирергә;

8) авыл җирлеге башлыгына һәм территорияләрне карап тоту, чүп-чар җыюны оештыруда җаваплы оешмаларга ярдәм күрсәтергә;

9) йорт яны территорияләрен карап тотуны һәм авыл җирлеге (авыл) территориясендә төзекләндерү эшләрен үткәрүне тикшереп торырга;

10) авыл җирлеге башлыгына урамнарны яктыртуның торышы турында мәгълүмат бирергә;

11) авыл җирлеге башлыгына үз белдеге белән төзелгән һәм йорт яны территориясендә җир эшләре башкарылган очраклар турында мәгълүмат бирергә;

12) буаларның, сулыкларның, коеларның һәм аларга илтүче юлларның торышын күзәтергә;

13) полиция органнарына җәмәгать тәртибен ныгытуда ярдәм итәргә;

14) җирлекнең җирле үзидарә органнарына муниципаль хокукый актларны халыкка игълан итүдә ярдәм күрсәтергә;

15) салым салу максатларында күчемсез милек объектларын исәпкә алуны гамәлгә ашыруда авыл җирлеге башлыгына ярдәм күрсәтергә;

16) җәмәгать тәртибен саклау өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру буенча җирлекнең җирле үзидарә органнарына ярдәм күрсәтергә;

17) инвалидлар, ялгыз өлкән яшьтәге гражданнар, күпбалалы гаиләләр, ата-анасыз калган балалар һәм авыр тормыш хәлендә калган, авыл торак пункты территориясендә теркәлгән башка гражданнар турында кайгыртырга; мондый гражданнар турында мәгълүматны авыл җирлеге башлыгына җибәрергә;

18) авыл торак пунктында яшәүчеләр исеменнән җирлекнең җирле үзидарә органнарына тиешле территориягә карата чыгым йөкләмәләре өлешендә җирлек бюджетын планлаштыру һәм формалаштыру өчен тәкъдимнәр кертергә;

19) елына бер тапкыр гына уздырылган эш турында хисап тотарга мөмкин.

3.2. Староста:

1) тиешле территориядә, җирле үзидарә органнарында, торак пункт территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда, предприятиеләрдә, учреждениеләрдә гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә халыкның мәнфәгатьләрен тәкъдим итәргә;

2) староста үз эшчәнлеген башкарган авыл торак пунктында яшәүчеләрнең җыелышын җыйганда җирлекнең җирле үзидарә органнарына ярдәм күрсәтергә;

3) җирлекнең җирле үзидарә органнарына сайлауларны, референдумнарны, җәмәгать тыңлауларны оештыруда ярдәм күрсәтергә;

4) үз компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча авыл җирлеге башлыгына мөрәҗәгать итәргә;

5) тиешле авыл торак пунктын төзекләндерүгә, аны яшелләндерүгә, халыкның ялын оештыруга, шулай ук гражданнарга ярдәм күрсәтүгә бәйле чаралар үткәрүдә ярдәм сорап, оешмалар җитәкчеләренә мөрәҗәгать итәргә;

6) янгынга каршы һәм санитария кагыйдәләренең үтәлешен, төзекләндерү объектларын, биналарны, спорт корылмаларын, яшел үсентеләрне, шулай ук гомуми файдалану урыннарын, авыл торак пункты территориясендә урнашкан мәдәни-көнкүреш һәм сәүдә предприятиеләрен тотуга җәмәгать контролен гамәлгә ашырырга;

7) җирләрне эшкәртү сыйфаты мәсьәләләре буенча җәмәгать контролен гамәлгә ашырырга, авыл җирлеге башлыгына үзләренә буйсынган

территориядә урнашкан җир кишәрлекләре турында файдаланылмый яисә файдаланылмый торган җир кишәрлекләре турында хәбәр итәргә;

8) халыкка сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтүгә җәмәгать контролен гамәлгә ашырырга;

9) авыл торак пункты территориясендә теркәлгән авыр тормыш хәлендә калган гражданнарга социаль ярдәм күрсәтүдә катнашырга;

10) мәдәни-массакүләм, физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын, шулай ук халыкның ялын оештыруда һәм уздыруда катнашу;

11) үз вәкаләтләре чикләрендә гаризаларны, тәкъдимнәрне, гражданнарның шикаятьләрен карарга.

4. Староста эшчәнлегенең финанс нигезләре

4.1. Староста иҗтимагый башлангычларда үз вәкаләтләрен башкара.

4.2. староста эшчәнлеген оештыру-техник тәэмин итүгә бәйле чыгымнар җирлек бюджеты акчалары исәбеннән, авыл җирлеге Советы билгеләгән күләмдә һәм шартларда кайтарылырга мөмкин.

Күрсәтелгән чыгымнарны старостага авыл җирлеге башлыгы кайтара.

4.3. Староста актив эшчәнлекләре өчен җирлекнең җирле үзидарә органнары тарафыннан бүләкләнергә мөмкин.

5. IV. Йомгаклау нигезләмәләре

5.1. Староста вәкаләтләре вәкаләтләр чоры тәмамланганнан соң туктатыла, шулай ук түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатылырга мөмкин:

- старостаның үлеме;

- вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату турында аларга авыл җирлеге Советына язмача гариза бирү;

- суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;

- суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә үлгән дип игълан ителсә;

- сәламәтлеге торышы буенча суд тәртибендә староста вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга сәләтсез булуын билгеләү;

- старостага карата гаепләү хөкеме законлы көченә керү;

- аны дәүләт вазыйфасына, Россия Федерациясе дәүләт хезмәте вазыйфасына, муниципаль вазыйфага яисә муниципаль хезмәт вазыйфасына сайлау (билгеләү);

- үзе сайланган җирлек территориясенең бер өлеше чикләреннән даими яшәү урынына чыгу;

- Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, аның чит ил гражданлыгы алырга я ул Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләте территориясендә яшәргә хокукын раслый торган яисә башка документ алырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

- ул сайланган җирлек территориясендә халык тарафыннан бәяләмә;

2003 елның 06 октябрендәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы

Федераль закон, шулай ук җирлекне бетерү нигезендә гамәлгә ашырыла торган җирлекне үзгәртеп кору.

5.2. Гражданнар җыелышы карары буенча староста вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен түбәндәгеләр нигез була:

- авыл торак пункты халкы тарафыннан староста эшчәнлегенең еллык хисабы нәтиҗәләре буенча канәгатьләнерлек булмаган бәя.